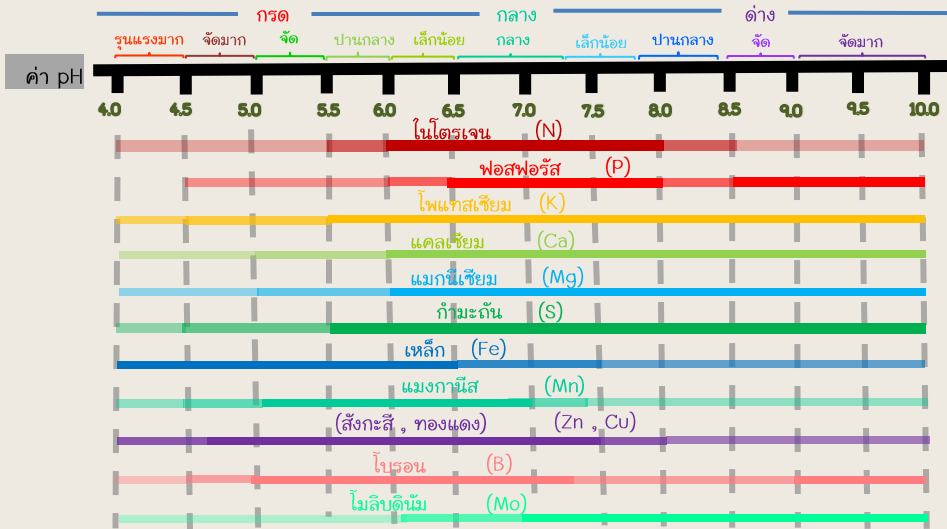

ค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน (pH) คืออะไร

ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง เป็นค่าที่ใช้ออกสภาพกรดหรือสภาพด่าง ของสารละลายในทางเคมี โดยใช้ค่า pH เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายมีค่าตั้งแต่ 1-14 โดยช่วงที่ 1.0-6.4 แสดงปฏิกิริยาของความเป็นกรด ช่วงที่ 6.5-7.4 แสดงปฏิกิริยาของความเป็นกลาง ช่วงที่ 7.5-14 แสดงปฏิกิริยาของความเป็นด่าง สำหรับดินในประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นกรด เนื่องมาจากการปลูกพืชชนิดเดิมอย่างต่อเนื่องและมีการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก สำหรับดินด่างพบในแถบจังหวัด ลพบุรีและสระบุรี

ค่า pH กับการละลายธาตุอาหารในดิน

หมายเหตุ : การอ่านแถบสีค่าความเหมาะสมต่อการละลายของธาตุต่างๆ เช่น ไนโตรเจน (N) สีเข้มในช่วง 6.0-8.0 หมายถึงมีความเหมาะสมในการละลายได้ดี ช่วง 5.5-6.0 และ 8.0-8.5 หมายถึงมีความเหมาะสมในการละลายได้น้อย และสีช่วง 4.0-5.5 และ 8.5-10.0 หมายถึงมีความเหมาะสมในการละลายได้น้อยมาก

พืชต่างชนิดกันจะเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีความเป็นกรดเป็นด่างที่แตกต่างกัน แต่พืชส่วนมากขึ้นได้ดีในดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดเล็กน้อยถึงกลาง มีพืชบางชนิดที่ชอบขึ้นในดินที่มีปฏิกิริยาค่อนข้างเป็นกรด (ดินเปรี้ยว) เช่น ข้าวทนเปรี้ยว (กข19, กข27) ส้ม มะม่วง เป็นต้น และพืชบางชนิดชอบขึ้นในดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่าง เช่น มะพร้าว ฝรั่ง อินทผลาลัม เป็นต้น แต่พืชจะขึ้นได้น้อยมากในดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดและด่างจัด ทั้งนี้เพราะความเข้มข้นของกรดหรือด่างจะเป็นอันตรายต่อรากพืช นอกจากนี้ยังทำให้ธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชละลายออกมาให้พืชใช้ได้น้อย

จะทราบได้อย่างไรว่าดินเป็นกรดเป็นด่าง

1

วัดด้วย pH test kit โดยหยดน้ำยาลงไปในดินที่ทำการทดสอบ จากนั้นนำสีไปเปรียบเทียบกับแผ่นเทียบสีมาตรฐาน

2

วัดด้วยเครื่อง pH meter ซึ่งเหมาะสมสำหรับการตรวจสอบในห้องปฏิบัติการ

การปรับปรุงดินกรด/ดินด่าง

ดินกรด (ดินเปรี้ยว)

- ใส่ปูนเพื่อปรับสภาพความเป็นกรด ปูนที่ใช้ได้แก่ ปูนขาว ปูนมาร์ล หินปูนบด โดโลไมท์
- ควรใส่ขณะที่ดินมีความชื้นและทำการไถพรวนหมักทิ้งไว้ 2-3 สัปดาห์เพื่อให้เวลาสำหรับปูนละลาย และปรับความเป็นกรดของดิน จากนั้นจึงปลูกพืชที่ต้องการต่อไป

ดินด่าง

- ควรใส่ผงกำมะถันลงไปบนดินและทำการไถพรวนเพื่อคลุกเคล้าให้ผงกำมะถันทำปฏิกิริยากับดิน
- ควรมีการใส่ ปุ๋ยหมักหรือการปลูกปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง โสนแอฟริกัน ถั่วพุ่ม หรือถั่วพุ่ม

